

4 τύποι γονιών και πώς μεγαλώνουν τα παιδιά τους

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

από Έλενα Μπούλια

Η μέθοδος πειθαρχίας που χρησιμοποιείτε μπορεί να έχει σημαντική επίδραση στην ανάπτυξη του παιδιού σας, αλλά και στην σχέση σας μαζί του. Ο τρόπος με τον οποίο το προσεγγίζετε όταν θέλετε να το νουθετήσετε μπορεί να επηρεάσει, όχι μόνο την διάθεσή του, αλλά και το ταμπεραμέντο του ως ενήλικα. Αν θέλετε να αναγνωρίσετε και ίσως να διορθώσετε τυχόν λάθη στο «στιλ» σας ως γονείς, οι επιστήμονες έχουν διακρίνει τέσσερις διαφορετικούς τύπους, οι οποίοι εξαρτώνται από το πώς αντιλαμβάνεται και νιώθει ένας γονιός, όσα το παιδί του χρειάζεται από εκείνον.

Σαφώς, η κάθε σχέση γονιού-παιδιού είναι εντελώς διαφορετική, οπότε δεν μπορεί κανείς να βάλει αυστηρές ταμπέλες στην κάθε μορφή διαπαιδαγώγησης. Ο παρακάτω γενικός «οδηγός» ωστόσο, σκοπό έχει να σας βοηθήσει να αποκωδικοποιήσετε το στιλ σας, ενώ σας παρέχει και ορισμένες σημαντικές συμβουλές, ως προς το πώς να μεγαλώσετε ευτυχισμένα, υπεύθυνα παιδιά και παραγωγικά μέλη της κοινωνίας.

Δημοκρατικά αυστηρός

Ο δημοκρατικά αυστηρός γονιός θεωρείται ευρέως ως ο πιο αποτελεσματικός και ωφέλιμος για ένα φυσιολογικό παιδί, τύπος γονιού. Είναι εύκολο να αναγνωρίσεις έναν τέτοιο γονιό, καθώς χαρακτηρίζεται από τις υψηλές προσδοκίες που έχει από το παιδί του, τις οποίες, όμως, μετριάζει με την κατανόηση και την στήριξη που του προσφέρει όταν χρειάζεται. Αυτός ο τύπος γονιού δημιουργεί υγιές περιβάλλον για να μεγαλώσει το παιδί, ενώ μπορεί να χτίσει μια παραγωγική σχέση μαζί του.

Πώς θα καταλάβετε αν είστε ένας λογικά αυστηρός γονιός:

-Έχει δομή η μέρα του παιδιού σας; Π.χ. πηγαίνει κάποια προκαθορισμένη ώρα για ύπνο κάθε βράδυ και ξέρει ποιες είναι οι υποχρεώσεις του στο σπίτι;

-Υπάρχουν επιπτώσεις κάθε φορά που διαταράσσεται η δομή ή δεν τηρούνται οι οικιακοί κανόνες;

-Καταλαβαίνει το παιδί σας ότι έχετε συγκεκριμένες προσδοκίες από εκείνο; Είναι οι προσδοκίες αυτές λογικές;

-Έχετε υγιή και ανοιχτή γραμμή επικοινωνίας με το παιδί σας; Δηλαδή, νιώθει άνετα το παιδί να σας μιλήσει για ό,τι το απασχολεί χωρίς να φοβάται τυχόν αρνητικές επιπτώσεις ή σκληρή κριτική;

Τα χαρακτηριστικά που περιγράφονται στις παραπάνω ερωτήσεις υποδηλώνουν μια υγιή οικογένεια, με έναν έλλογα αυστηρό γονέα. Φυσικά, υπάρχουν διαφοροποιήσεις ανάμεσα στους γονείς, ανάλογα και με τις ανάγκες του κάθε παιδιού (π.χ. ένα παιδί με προβλήματα συμπεριφοράς μπορεί να χρειάζεται άλλο τρόπο μεταχείρισης και πιθανώς τη βοήθεια κάποιου ειδικού). Σε κάθε περίπτωση, μία από τις σημαντικότερες αρετές του έλλογα αυστηρού γονιού είναι η καλή επικοινωνία που έχει με το παιδί του. Αν ο γονιός μπορεί να αναθρέψει ένα παιδί που έχει την ικανότητα να μιλά ανοιχτά, χωρίς τον φόβο της επίπληξης, τότε θα έχει καλύτερη επίγνωση του τι συμβαίνει στη ζωή του παιδιού του, αλλά και περισσότερη κατανόηση που θα βοηθήσει το παιδί να καταλάβει καλύτερα τον κόσμο γύρω του.

Αδιάφορος

Ο αδιάφορος ή αμελής τρόπος διαπαιδαγώγησης είναι μία από τις πιο επιβλαβείς μεθόδους για να μεγαλώνει κανείς το παιδί του. Διαφέρει εντελώς από τους υπόλοιπους τύπους, με την έννοια ότι οι γονείς γενικά σπάνια δείχνουν φυσική ροπή στην αδιαφορία, ως αντίδραση στην συμπεριφορά του παιδιού. Αν κάποιος γονιός αναγνωρίζει στον εαυτό του στοιχεία αδιαφορίας, ή αν κάποιος φίλος/γνωστός ξέρει έναν τέτοιο γονιό, είναι σημαντικό να καταλάβει ότι (τόσο ο γονιός όσο και το παιδί) χρειάζονται βοήθεια και στήριξη, για να μπορέσουν να επαναφέρουν μια υγιή και επικοινωνιακή σχέση στην οικογένεια.

Αν υποψιάζεστε ότι εσείς ή κάποιος φίλος σας είναι αδιάφορος γονιός, σκεφτείτε τα εξής:

-Νοιάζεστε για τις ανάγκες του παιδιού σας -συναισθηματικές, σωματικές ή τις υπόλοιπες;

-Έχετε εικόνα ως προς το τι συμβαίνει στη ζωή του παιδιού σας;

-Προσφέρει το σπίτι σας ασφαλές περιβάλλον στο παιδί, ώστε να μπορεί να μοιράζεται τις εμπειρίες του και να περιμένει θετική απόκριση, αντί για άρνηση και αδιαφορία;

-Αναζητάτε συχνά δικαιολογίες, για να μην είστε δίπλα στο παιδί σας;

-Γνωρίζετε τους φίλους του παιδιού σας; Τους δασκάλους του;

-Γνωρίζετε τι συμβαίνει στη ζωή του παιδιού σας εκτός σπιτιού;

Αν αναγνωρίζετε τον εαυτό σας ή κάποιον γονιό που γνωρίζετε στα παραπάνω, το παιδί μπορεί να βρίσκεται σε κίνδυνο. Αυτός ο τύπος γονιού μπορεί να βλάψει το παιδί, το οποίο δεν έχει καμία εμπιστοσύνη στον κόσμο και θα δυσκολευτεί τρομερά να συνάψει σχέσεις με άλλους ανθρώπους -ακόμα και με συνομήλικα παιδιά. Ένας γιατρός ή ένας οικογενειακός σύμβουλος μπορεί να βοηθήσει αυτούς τους γονείς, εκπαιδευοντάς τους, ώστε να μην προκαλέσουν χειρότερο κακό στο παιδί.

Επιτρεπτικός-ανεκτικός

52879197 - parents kneel down before their son. parenting style concept

Ο υπερβολικά ανεκτικός ή επιεικής τύπος γονιού μπορεί, επίσης, να αποδειχτεί επιβλαβής για το παιδί. Οι γονείς αυτοί δείχνουν ενδιαφέρον στις ανάγκες του παιδιού, όμως δεν έχουν απαιτήσεις. Τείνουν να είναι επιεικείς και αποφεύγουν τις συγκρούσεις. Το πλεονέκτημα αυτού του τύπου γονιού είναι ότι συνήθως πρόκειται για άτομα που δίνουν απλόχερα τη φροντίδα και την αγάπη τους. Τα αρνητικά, ωστόσο, ξεπερνούν αυτή την αρετή. Είναι ελάχιστοι οι κανόνες που βάζουν οι γονείς αυτοί στα παιδιά τους, οι οποίοι συνήθως δεν εφαρμόζονται με συνέπεια. Η έλλειψη δομής αναγκάζει αυτά τα παιδιά να μεγαλώσουν με ελάχιστη αυτοπειθαρχία και αυτοέλεγχο. Κάποιοι γονείς υιοθετούν αυτή τη μέθοδο ως αντίδραση στον υπερβολικά αυστηρό τρόπο με τον οποίο οι ίδιοι μεγάλωσαν, ενώ άλλοι απλά φοβούνται να κάνουν οτιδήποτε μπορεί να αναστατώσει το παιδί τους.

Πώς θα καταλάβετε αν είστε επιτρεπτικός-ανεκτικός γονιός:

-Έχετε θεσπίσει συγκεκριμένα όρια και κανόνες στο παιδί σας; Συμβιβάζετε συχνά τους κανόνες σας, έτσι ώστε να εξυπηρετήσουν τη διάθεση του παιδιού σας;

-Αποφεύγετε να έρθετε σε αντιπαράθεση με το παιδί σας;

-Έχετε την διάθεση να είστε περισσότερο φίλη με το παιδί σας, παρά μαμά του;

-Δωροδοκείτε συχνά το παιδί σας, προκειμένου να κάνει κάτι, με μεγάλες ανταμοιβές;

Τα παραπάνω χαρακτηριστικά υποδηλώνουν μη υγιή διαπαιδαγώγηση, όσο κι αν στο μυαλό του παιδιού φαντάζει ιδανική, με απόλυτη ελευθερία και χωρίς επιπτώσεις. Ωστόσο, **τα παιδιά έχουν ανάγκη από μιας μορφής δομή, μέσα στην οποία να αισθάνονται ασφαλή**. Είναι σημαντικό για την υγιή ανάπτυξη του παιδιού να υπάρχουν σαφείς ρόλοι ανάμεσα σε εκείνο και τους γονείς του. Αξίζει, τέλος, να αναφερθεί ότι -σύμφωνα με μελέτες- παιδιά που μεγαλώνουν από τέτοιους γονείς, εμφανίζουν: ανασφάλεια λόγω της έλλειψης ορίων, ελλιπείς κοινωνικές δεξιότητες λόγω της έλλειψη πειθαρχίας, εγωκεντρισμό και αδυναμία ακαδημαϊκής επιτυχίας λόγω της έλλειψη κινήτρων. Είναι σημαντικό, λοιπόν, οι συγκεκριμένοι γονείς να θέσουν σαφή όρια και κανόνες στο παιδί τους πριν να είναι αργά, παραμένοντας βέβαια στο πλευρό του.

Απολυταρχικός

Ο απολυταρχικός και υπερβολικά αυστηρός γονιός είναι απαιτητικός, χωρίς να

δείχνει την απαιτούμενη ανταπόκριση στις ανάγκες του παιδιού. Αυτός ο τύπος γονιού δεν είναι εύκολα ανοιχτός για διάλογο με το παιδί, ενώ περιμένει από το παιδί να ακολουθεί πάντα συγκεκριμένους, αυστηρούς κανόνες και έχει υπερβολικά υψηλές προσδοκίες. Επίσης, συνήθως βασίζεται στην τιμωρία ως απειλή για να απαιτήσει υποταγή ή να δώσει ένα μάθημα.

Πώς θα αναγνωρίσετε τον απολυταρχικό τύπο:

-Έχετε πολύ αυστηρούς κανόνες που πιστεύετε ότι το παιδί πρέπει να ακολουθεί, χωρίς καμία συζήτηση;

-«Πιάνετε» συχνά τον εαυτό σας να μη δίνει εξήγηση για τους κανόνες, πέρα από ένα «γιατί έτσι λέω εγώ»;

-Δίνετε στο παιδί σας την δυνατότητα ορισμένων επιλογών και αποφάσεων για τη ζωή του;

-Εφαρμόζετε συχνά τιμωρίες στο παιδί, προκειμένου να το αναγκάσετε να κάνει αυτό που ζητάτε;

-Είστε συγκρατημένοι ως προς την ζεστασιά και την τρυφερότητα που δείχνετε στο παιδί σας;

Παρόλο που η δομή και οι κανόνες που θέτει ο απολυταρχικός γονιός, είναι απαραίτητα για την υγιή ανάπτυξη του παιδιού, μπορεί να φτάσουν στα όρια της υπερβολής. Είναι, λοιπόν, σημαντικό να εξισορροπούνται με καλή επικοινωνία, ώστε το παιδί να ξέρει γιατί είναι πραγματικά σημαντικό να ακολουθεί ορισμένους κανόνες. **Παιδιά που μεγαλώνουν από τέτοιους γονείς, έχουν την τάση να εμφανίζουν χαμηλή αυτοεκτίμηση, να φοβούνται, να είναι ντροπαλά ή να συνδέουν την υποταγή με την αγάπη.** Επίσης, μπορεί να δυσκολεύονται στις κοινωνικές συναναστροφές τους και πιθανώς να συμπεριφέρονται άσχημα όταν οι γονείς δεν είναι παρόντες. Ένας οικογενειακός σύμβουλος θα βοηθήσει και σε αυτή την περίπτωση, ώστε να υιοθετηθεί ανοιχτή επικοινωνία μεταξύ γονιών και παιδιών, όταν οι πρώτοι δεν είναι ικανοί για κάτι τέτοιο.

Πηγές: [vanderbilt.edu- mama365.gr](http://vanderbilt.edu-mama365.gr)